

Publikationen kan laddas ned från www.sieps.se

Bilaga till Ömsesidig glädje och nytta? Sverige och EU på miljörettens område (2019:9epa) av Jan Darpö

Miljörettsvetenskaplig forskning och litteratur

Rättsvetenskaplig forskning om EU:s miljö rätt och implementeringen i Sverige

Allmänt om den miljörettsliga forskningen i Sverige

Miljörettslig forskning bedrivs idag vid universiteten i Uppsala, Stockholm, Lund, Göteborg och Luleå. Karakteristiskt för forskningen är för det första att den ofta har en tvärvetenskaplig inriktning, kanske främst mellan olika naturvetenskapliga discipliner och rättsvetenskap. Den är också i hög grad – för att inte säga uteslutande – inriktad på EU-rättens inverkan på svensk miljö rätt och miljöadministration. Ytterst lite är skrivet om de olika medlemsstaternas inverkan på EU:s miljö rätt. Det är vidare magert med systematiska studier om den indirekta verkan av EU-rätten på vår miljö rätt, liksom om EU:s ”normerande verkan” på vår miljöadministration. Den forskning om ”förvaltningen som lagstiftare” som bedrivs i olika projekt mellan rättsvetare och statsvetare har inte nått miljöretten.¹ Som jag nämnde i huvudtexten är detta naturligt, då frågor som dessa inte främst är rättsvetenskapliga. En studie kring exempelvis Sveriges påverkan på EU:s miljörettsliga system är ju främst statsvetenskaplig.² Det rör sig huvudsakligen om ett påverkansarbete så att säga ”före lagstiftning”, medan den miljörettsvetenskapliga gärningen fokuserar på det som sker när reglerna väl är antagna.

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet

Den äldsta forskningsmiljön finns på Juridicum i Uppsala, där professor *Staffan Westerlund* inledde sin forskarbana redan i slutet av 1960-talet. Han disputerade 1975 på en avhandling om miljöfarlig verksamhet och blev professor i ämnet 1992.³ En stor del av de seniora miljörettsforskarna i Sverige idag har varit doktorander i Uppsala, de flesta under Westerlunds handledning. Professor *Gabriel Michanek* har studerat miljö kvalitetsnormer, vattenförvaltning, naturskydd, marint fiske och energirätt. Han har varit programledare för flera tvärvetenskapliga forskningssatsningar, bland annat om förnyelsebar energiproduktion och genomförandet av EU:s vattenrätt i Sverige. Professor *Charlotta Zetterberg* har haft projekt om den rättsliga regleringen av genteknisk verksamhet (GMO), jordbruk, kemikalier, frihandel, biotopskydd och ekologisk kompensation. Michanek och Zetterberg är författare till den ledande läroboken på området, *Den svenska miljöretten* (3:e uppl. 2017). Jur.dr *Maria Forsberg* har en anställning som delas mellan Centrum för Biologisk Mångfald (CBM) vid SLU och Juridicum. Hennes forskning fokuserar på skoglig verksamhet och gröna frågor, det vill säga naturvård och artskydd. Universitetslektor (jur.dr) *Annika K. Nilsson*

¹ Se t.ex. Statskontorets och Sieps rapport *Statsförvaltningen efter 20 år i EU*, 2016.

² I källförteckningen till del 1 återfinns tre sådana studier; Molin 1999, Moberg 2015 och Cramér & Larsson & Moberg & Naurin 2016.

³ Det fanns dock miljörettsliga inslag i utbildningen i fastighetsrätt redan tidigare. Professor Bertil Bengtssons bok *Miljö rätt* kom ut första gången 1970 som stencil utgiven av Juridiska föreningen i Uppsala, därefter på Iustus förlag från 1972.

är inriktad på frågor om miljötillsyn. Jur.dr *Henrik Josefsson* har en naturvetenskaplig bakgrund och är anställd vid institutionen som forskarasistent. Hans inriktning är mot frågor om vatten, biodiversitet och ekologisk kompensation. Även jur.dr *Yaffa Epstein* är anställd som forskarasistent och forskar med inriktning på artskydd och naturdispenser. När det gäller professor *Jan Darpö* – författare till analysen om Sverige och EU på miljörettens område (2019:9epa) – har jag forskat om efterbehandling, tillståndregimer, miljöprocess samt naturvård och artskydd. Därutöver har jag de senaste tio åren varit internationellt aktiv och skrivit om tillgången till rättslig prövning i miljöaker och förhållandet mellan EU-rätt och nationell rätt. I Uppsala finns även tre pågående doktorandprojekt: *Agnes Hellner* behandlar EU:s miljö- och processrätt och dess förhållande till fransk och tysk konstitutionell rätt och förvaltningsprocess (handledare Darpö). *Jason Czarneski* är professor vid Pace University (New York) men samtidigt doktorand i Uppsala med ett projekt om offentlig upphandling som miljörettsligt instrument i en jämförelse mellan EU och USA (handledare Darpö och professor Roberto Caranta, Università degli Studi di Torino). Vidare har *Emily Stein* ett projekt som behandlar förhållandet mellan internationell investeringsrätt och miljörett (handledare professor Inger Österdahl och Michanek). Förutom den samverkan med CBM som nämndes ovan har miljörettsarna vid Juridicum i Uppsala samarbeten med Artdatabanken vid SLU och Karolinska institutet i Stockholm.

Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet

Vid Stockholms universitet representeras miljörettsarna av professor *Jonas Ebbesson*. Han har genom åren varit internationellt aktiv och mest skrivit om allmänhetens deltagande i miljöbeslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i olika projekt om miljöskydd, mänskliga rättigheter och "miljödemokrati". Ebbesson har också intresserat sig för transnationella företags miljöansvar och de rättsliga strukturernas betydelse för social-ekologiska systems förmåga att hantera förändringar och kriser. Hans bok *Miljörett* (3:e uppl. 2015) används i miljörettsundervisningen i Stockholm. Docent *Anna Christiernsson* disputerade 2011 med en avhandling om jaktlagstiftningen och det rättsliga skyddet av biologisk mångfald. Hon har därefter deltagit i flera tvärvetenskapliga projekt som bland annat behandlat fiskelagstiftning, havsförvaltning, vattenförvaltning och miljö kvalitetsnormer samt rovdjursförvaltning. I Stockholm finns också jur.dr *Melina Malafry* som universitetslektor. Hon disputerade 2016 på en avhandling om vindkraft och energirätt. Slutligen har professor emeritus *Said Mahmoudi* sin bas vid Juridicum i Stockholm. Här finns också ett

pågående doktorandprojekt med *Johanna Rosenqvist* som skriver om miljöansvar och försäkring (handledare Ebbesson). Vidare är Stockholms miljörettscentrum (SMC) förlagt vid universitetet med Ebbesson som föreståndare. Här finns också Stockholm Resilience Center och Östersjöcentrum, som båda varit huvudmän för tvärvetenskapliga program med miljörettsliga inslag. Miljörettsarna vid den juridiska fakulteten har slutligen också samarbete med Svenska miljöinstitutet (IVL) och Stockholm Environment Institute (SEI).

Juridiska institutionen vid Handelshögskolan i Göteborg

Göteborgs universitet har också en livaktig miljörettslig forskning vid den juridiska institutionen på Handelshögskolan. Professor *Lena Gippert* har genom åren främst varit inriktad på allmän miljörett, marin styrning samt havs- och vattenförvaltning. Hon är en erfaren projektledare som varit involverad i flera tvärvetenskapliga forskningsprogram som rört arbetet med miljö kvalitetsmål, hållbar utveckling av kustområden och utformningen av rättsliga strukturer och instrument som främjar en hållbar klimatpolitik. *David Langlet* är innehavare av professuren i havsförvaltningsrätt vid Handelshögskolan. Hans forskning är numera inriktad på behovet av rättslig styrning mot en långsiktigt hållbar förvaltning av havsmiljön. Hans tidigare författarskap har varit brett och omfattar bland annat allmän EU-rätt, energirätt och ekonomisk folkrätt. Langlet är medlem Swedish Mariculture Research Center (SWEMARC) och ambassadör/koordinator för fokusområdet havsförvaltning inom Maritima klustret i Västra Götaland. Langlet är tillsammans med *Said Mahmoudi* författare till boken *EU Environmental Law and Policy* (2016), som jag menar är ledande bland de engelskspråkiga läroböckerna i ämnet. I Göteborg finns även universitetslektor (jur.dr) *Brita Bohman*, vars forskning har gällt internationell rätt och EU-rätt med fokus på rättslig styrning av komplexa miljöproblem, utformning av miljörettsliga strukturer/system samt havsförvaltning. Hon har nu en tjänst som postdok med ett projekt som berör ekosystemansats i EU:s fiskereglering med fokus särskilt på den så kallade landningsskyldigheten. Juridiska institutionen har genom åren också producerat ett antal juris doktorer i miljörett, bland annat *Christina Olsen Lundh*, vars avhandling handlade om utsläppshandeln (2010), *Philip Linné* om reglering av luftföroreningar från fartyg (2017) och *Gabriela Argüello* om regleringen av sjöfartens avfallshantering (2018). Här finns för närvarande fem pågående doktorandprojekt: *Kristjan Laas* som skriver om kompensationskrav och icke-försämring i kustnära havsmiljö (handledare Gippert), *Aron Westholm*

i havsplaneringsrätt, *Jonas Nilsson* om vattenbruk och *Niels Krabbe* om marin bioprospektering (samtliga Langlet som handledare). Därutöver har *Joana Pedroso* ett projekt som rör miljöskatter och EU:s statsstödsregler (handledare docent Pernilla Rendahl).

Juridiska fakulteten vid Lunds universitet

Även Lunds universitet har sedan länge miljörettsvetenskaplig forskning. Idag finns här främst *Annika Nilsson* som fortfarande är dominerande när det gäller inriktningen på kemikalielagstiftningen i EU och Sverige. Hon är professor i offentlig rätt vid Juridiska fakulteten och arbetar som forskare och lärare inom miljörett. Hennes nuvarande forskning är inriktad på reglering för kemikaliesäkerhet i förhållande till nanomaterial. Hon har vidare skrivit om försiktighetsprincipen inom miljöretten, miljörettsliga principer, tillgången till rättslig prövning samt hållbart byggande. Nilsson är författare till boken *Introduktion till EU:s miljörett* (Santéus). Den kom i sin fjärde upplaga 2014, men kommer enligt uppgift inte att förnyas. I Lund finns även universitetslektor *Sanja Bogojević* som handledare i ett par projekt, även om hon har sin huvudsakliga anställning vid University of Oxford. Hon har engelsk utbildning och en solid bakgrund i allmän EU-rätt. Under senare år har hon skrivit om marknadsrelaterad miljörett, klimatfrågor och mänskliga rättigheter. Lund har genom åren producerat ett antal juris doktorer i miljörett, bland annat *Josefin Gooch* med en avhandling om att uppnå ekologisk integritet i gränsöverskridande vattendrag (2016) och *Peter Gottschalk* om Nagoyaprotokollet om genetiska resurser (2018). Idag har man ett pågående doktorandprojekt med *Joanna Cornelius* om transparens och allmänhetens deltagande i internationella miljöförhandlingar (handledare Bogojević och docent Xavier Grossot) samt ett licentiatprojekt med *Daniel Kolm* om beteenderättsekonomi och kemikaliereglering (handledare Bogojević och Grossot). Universitetslektor (jur.dr) *Marie Appelstrand* är aktiv vid Institutionen för handelsrätt och forskar med inriktning på skogsbruk och miljöhänsyn. Bland forskarna vid Internationella miljöinstitutet (IIIEE) vid Lunds universitet finns också två jurister. Docent *Carl Dalhammar* har bland annat publicerat sig om miljömålen och miljöbalken samt

om EU-regler relaterade till avfall, energieffektivisering och produkter. Universitetslektor (jur.dr) *Naoko Tojo* har forskat om regler kring producentansvar inom Europa och internationellt.

Institutionen för teknik, ekonomi och samhälle vid Luleå tekniska universitet

Slutligen bedrivs rättsvetenskaplig forskning med miljörettslig inriktning på Luleå tekniska universitet (LTU). Professor *Maria Pettersson* började sin akademiska bana som nationalekonom med inriktning mot miljö- och naturresurser, för att sedan ta en juridisk examen med samma inriktning. Hennes forskning har bland annat rört etablering av förnybar energi, rättsliga frågor i samband med mineralutvinning och skogsförvaltning, klimatanpassning och hantering av översvämningsrisker. Forskningen har ofta bedrivits i stora tvärvetenskapliga program finansierade av EU och MISTRA. Biträdande professor *Christina Allards* forskning har huvudsakligen rört markanvändningsfrågor, fastighetsrätt och naturresursanvändning, särskilt i förhållande till samer och andra urfolk. Hennes forskning är till stor del komparativ, det vill säga rättsjämförande mellan olika länder. I Luleå finns även *Malou Larsson Klevhill*, docent i rättsvetenskap med inriktning på finansmarknad, hållbarhet samt klimat- och miljörett. Jur.dr *Johanna Söderasp* har en tjänst som postdok och forskar med inriktning på EU:s ramdirektiv för vatten. Slutligen är den välkände *Bertil Bengtsson*, professor och tidigare justitieråd, gästprofessor här sedan 1993. Samhällsvetenskapliga institutionen vid LTU har också genom åren producerat ett antal juris doktorer i miljörett, bland annat *Christer Ödberg* i skogsavverkningsrätt (2004), *Lars Bäckström* i gruvrätt/ miljörett (2016) och *Johanna Söderasp* i miljörett med inriktning mot vattenförvaltningsfrågor (2018). Pågående doktorandprojekt i miljörett är fyra: *Caroline Strömberg* skriver en avhandling i gränslandet mellan allmän rättslära och miljörett, *Anna Spångö* om markanvändning, skog och klimat, *Susana Goytia* om miljörettsliga instrument för hantering av översvämningsrisker (samtliga med Maria Pettersson som handledare). *Kristina Forsbacka* skriver om gröna obligationer i ett samarbetsprojekt med Stockholm Environment Institute (handledare Malou Larsson Klevhill).

Miljörättslig litteraturförteckning 2014–2018⁴

I listan ingår miljörättslig litteratur som publicerats av svenska miljörättsvetare sedan 2014. Den är ett resultat av en rundfråga till dem som är aktiva i ämnet samt en allmän mejlfråga till det kontaktnät som jag byggt upp genom åren. Listan bör vara relativt heltäckande, även om jag inser att vissa titlar kan saknas. Alldeles oavsett ger litteraturlistan en bild av den mängd och bredd som inryms i ämnet och jag hoppas att den kan komma till användning av dem som vill forska vidare i miljörättsliga frågor.

Förkortningslista

CMLR	Common Market Law Review, Kluwer Law
ERT	Europarättslig tidskrift
FT	Förvaltningsrättslig tidskrift
JEEPL	Journal of Environmental and Planning Law, Brill
JEL	Journal of Environmental Law, Oxford Academic Journals
NMT	Nordisk Miljörättslig Tidskrift
RECIEL	Review of European, Comparative & International Environmental Law, Wiley
SSL	Scandinavian Studies in Law
SvJT	Svensk Juristtidning

- Allard, C: *The Rationale for the Duty to Consult Indigenous Peoples: Comparative Reflections from Nordic and Canadian Legal Contexts*. Arctic Review on Law and Politics, 2018 (Vol. 9), s. 25
- Allard, C: *Nordic Legislation on Protected Areas: How does it Affect Sami Customary Rights?* Ur Indigenous Rights in Modern Landscapes – Nordic Conservation Regimes in Global Context. Red. Elenius & Allard & Sandström. Routledge 2017, s. 9
- Antikainen, R & Dalhammar, C & Hildén, M m.fl.: *Renewal of forest based manufacturing towards a sustainable circular bioeconomy*. Finnish Environment Institute Report Series (RECIBI project) 2017
- Appelstrand, M: *Rättslig reglering av miljökompensationsåtgärder vid byggande av väg och järnväg*. Ur Miljökompensation vid väg- och järnvägsprojekt – identifiering av status, problem och möjligheter. Red. Persson. Sveriges Lantbruksuniversitet, 2014, s. 42
- Appelstrand, M & Hamunen, K & Hujala, T m.fl.: *Defining Peer-to-peer Learning - from an Old Art of Practice to a New Mode of Forest Owner Extension?* Ur The Journal of Agricultural Education and Extension, 2014, s. 1

- Appelstrand, M & Lidestav, G: *Women entrepreneurship – a shortcut to a more competitive and equal forestry sector?* Ur Scandinavian Journal of Forest Research, 2015, s. 226
- Appelstrand, M: *Osynliga entreprenörer i skogen? Förutsättningar för kvinnors företagande inom den skogliga sektorn*. Ur Den öppna skogen. Kön, genus och jämställdhet i skogssektorn. Red. Andersson. SLU och Luleå tekniska universitet, 2015, s. 109
- Appelstrand, M: *Gender equality and women's entrepreneurship: the shortcut to a more competitive forestry sector*. Ur Forests and Mankind: the relationship must be made sustainable. Red. Jönson & Johannesson. Pufendorfinstitutet, Lunds universitet, 2015, s. 65
- Appelstrand, M & Lidestav, G: *Women's entrepreneurship in Swedish forestry – a matter of adaption or transformation?* Ur Contextual Embeddedness of Women's Entrepreneurship: Going beyond the Gender-Neutral Approach. Red. Yousafzai & Lindgreen & Saeed & Henry. Routledge Taylor & Francis, 2017
- Appelstrand, M: *From confrontation to dialogue: developments in Swedish forest policy and administration*. Ur Forests and Mankind: the relationship must be made sustainable. Red. Jönson & Johannesson. Pufendorfinstitutet, Lunds universitet, 2015, s. 93
- Appelstrand, M, & Gerhardt, K & de Jong, J: *Kan ett ökat biobränsleuttag kombineras med god miljöhänsyn? Resultat av en intervjustudie med skogsbrukets aktörer*. Ur Stubbskörd – hur påverkas klimat och miljö? Red. Persson & Palmér & Lithell. Sveriges lantbruksuniversitet/Uppsala 2017, s. 76
- Argüello Moncayo, G: *Environmentally Sound Management – Its status and role in the sea-land interface regulation of wastes*. Göteborgs universitet, Ak avhandling 2018
- Bengtsson, B & Bjällås, U & Rubenson, S & Strömberg, R: *Miljöbalken. En kommentar*. Norstedts Juridik 2012–2018
- Bengtsson, B: *Avtal om naturvård*. SvJT 2014 s. 256
- Bengtsson, B: *Om bombmurklor och egendomskydd*. Ur Vänbok till Fredrik Wersäll. Red. Bäcklund & Eka & Rolén & Säfwe. Iustus 2018, s. 105
- Bengtsson, B: *Speciell fastighetsrätt – Miljöbalken*. Iustus 11:e uppl. 2018
- Bengtsson, B: *Tomtbegreppet, allemansrätten och strandskyddet*. Ur Miljörätten och den förhandlingsovilliga naturen. Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 79
- Bengtsson, B & Rubenson, S: *Landskapsbild och landskapskydd*. Ny Juridik 2:16 s. 5

⁴ Jag vill rikta ett varmt tack till Vanessa Gerland Fontana för hjälpen att upprätta litteraturlistan.

- Blenckner, T & Lowndes, JS & Griffiths, JR & Belgrano, A & Boström, C & Fraser, M m.fl.: *The Baltic Health Index (BHI): a perspective on the social-ecological status of the Baltic Sea*. Publiceras 2019
- Bogojević, S: *Judicial Protection of Individual Applicants Revisited: Access to Justice through the Prism of Judicial Subsidiarity*. 34 Yearbook of European Law, 2014, s. 5
- Bogojević, S: *EU:s handel med utsläppsrättigheter och de globala obalanserna i klimatskyddet*. Ur Europaperspektiv: EU och de globala obalanserna. Red. Bakardjieva & Oxelheim & Persson. Santérus förlag, 2014, s. 109
- Bogojević, S: *EU Climate Change Litigation: All Quiet on the Luxembourgian Front?* Ur Research Handbook on Climate Change Mitigation Law. Red. van Calster & Vandenberghe & Reins. Edward Elgar Publishing, 2015, s. 543
- Bogojević, S & Petit, N: *Detering the State and the Firm: Two systems of deterrence under EU law?* 23 Columbia Journal of European Law, 2016, s. 55
- Bogojević, S: *Climate Change Law and Policy in the European Union*. Ur The Oxford Handbook of International Climate Change Law. Red. Carlarne & Gray & Tarasofsky. Oxford University Press, 2016, s. 674
- Bogojević, S: *Global Imbalances in Climate Protection, Leadership Ambitions and EU Climate Change Law*. Ur The EU's Role in Fighting Global Imbalances. Red. Bakardjieva & Oxelheim & Persson. Edward Elgar Publishing, 2016, s. 89
- Bogojević, S: *Judicial Dialogue Unpacked: Twenty Years of Preliminary References on Environmental Matters Initiated by the Swedish Judiciary*. 29 JEL 2017, s. 263
- Bogojević, S: *EU Human Rights Law and Environmental Protection: The Beginning of a Beautiful Friendship?* Ur EU Human Rights Law. Red. Douglas-Scott & Hatzis. Edward Elgar Publishing, 2017, s. 449
- Bogojević, S & Rayfuse, R: *Environmental Rights in Europe and Beyond: Setting the Scene*. Ur Environmental Rights in Europe and Beyond. Red. Bogojević & Rayfuse. Hart Publishing, 2018, s. 3
- Bogojević, S: *Environmental (Property) Rights in Market-Based Management*. Ur Environmental Rights in Europe and Beyond. Red. Bogojević & Rayfuse. Hart Publishing, 2018, s. 105
- Bogojević, S: *Miljö rätt och offentlig upphandling: vikten av intra-disciplinär miljö rättsforskning*. Ur Miljö rätten och den förhandlingsvilliga naturen. Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 95
- Bohman, B: *Transboundary Law for Social-Ecological Resilience? A Study on Eutrophication in the Baltic Sea Area*. Ak avhandling, Stockholms universitet 2017
- Bohman, B: *Regulating eutrophication – Flexible legal approaches and environmental governance in the Baltic Sea area*. Ur Regulatory Gaps in Baltic Sea Governance – Selected Issues. Red. Ringbom. Springer, 2018
- Bohman, B: *The Ecosystem Approach as a Basis for Managerial Compliance: An Example from the Regulatory Development in the Baltic Sea Region*. Ur The Ecosystem Approach in Ocean Planning and Governance. Red. Langlet & Rayfuse. Brill 2018, s. 80
- Bohman, B: *Om EU:s gemensamma fiskepolitik – Kan utkastförbudet landa ett hållbart fiske?* Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 107
- Bohman, B: *Lessons from the regulatory approaches to combat eutrophication in the Baltic Sea region*. Marine Policy, Vol 98, 2018, s. 227
- Bohman, B & Langlet, D: *Float or Sinker for Europe's Seas? – The Role of Law in Marine Governance*. Ur Governing Europe's Marine Environment: Europeanization of Regional Seas or Regionalization of EU Policies? Red. Kern & Gilek. Ashgate 2015, s. 53
- Brännström, M: *Skogsbruk och renskötsel på samma mark, En rättsvetenskaplig studie av äganderätten och renskötselrätten*. Ak avhandling, Umeå universitet 2017
- Brännström, M & Vanneback, U: *Egendomsskyddet och den speciella fastighetsrätten – rättsliga utmaningar*. Ur Jubileumsskrift till Juridiska institutionen 40 år. Red. Edström & Lindholm & Mannelqvist. Umeå 2017
- Bugge, HC & Dalhammar, C & Maitre-Ekern, E: *Developing Legislation to Prevent Environmental Damage from Products*. Ur Preventing environmental damage from products - Analyses of the Policy and Regulatory Framework in Europe. Red. Maitre-Ekern & Dalhammar & Bugge. Publiceras under 2019 på Cambridge University Press
- Bäckström, L: *Svensk gruvrätt. En rättsvetenskaplig studie rörande förutsättningarna för utvinning av mineraler*. Ak avhandling, Luleå tekniska universitet 2015
- Chapron, G & Christiernsson, C & Darpö, J & Epstein, Y & Forsberg, M: *Slutrapport från Forskningsprogrammet Claws and Laws 2013–2017*. Syntesrapport 2018
- Christensson, J: *Juridiken kring vatten och avlopp. En översiktlig genomgång av juridiken kring dricksvattenförsörjning samt avledning och rening av spillvatten och dagvatten*. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2015:15
- Christensson, J: *En vandring längs Fyrisån – Verkligheten som pedagogiskt verktyg*. Ur En mänsklig rättshistoria. Vänbok till Carl Gustaf Spangenberg. Iustus 2019 s. 33
- Christiernsson, A & Michanek, G & Nilsson, P: *Fiske och Natura 2000. 7 kap 28 a § miljö balken i EU-rättslig belysning*. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:7
- Christiernsson, A & Michanek G & Nilsson, P: *Marine Natura 2000 and Fishery – The Case of Sweden*. JEEPL 2015. Volym 12(1), s. 22
- Christiernsson, A: *Åtgärdsprogrammets funktion vid länsstyrelsernas prövningar och tillsyn av vattenverksamheter*. NMT 2015:2, s. 59
- Christiernsson, A: *God miljö status och fiske – Hur effektiva är miljö kvalitetsnormer?* NMT 2015:2, s. 93

- Christiernsson, A & Michanek, G: *Miljöbalken och fisket*. NMT 2016:1, s. 11
- Christiernsson, A: *Managing strictly protected species with favourable conservation status – The case of the Swedish brown bear (Ursus arctos)*. Forskningsrapport till Claws and Laws – A dialogue between Law and Ecology 2018
- Dalhammar, C & Machacek, E & Bundgaard, A & Overgaard Zacho, K & Remmen, A: *Addressing resource efficiency through the Ecodesign Directive: A review of opportunities and barriers*. TemaNord 2014:511. Nordiska Rådet
- Dalhammar, C: *Promoting energy and resource efficiency through the Ecodesign Directive*. SSL, Vol. 65, 2014
- Dalhammar, C: *Policies promoting ecodesign for energy and resource efficiency in Europe: experiences, barriers and future options*. Paper presented at EcoBalance, Tsukuba, 2014
- Dalhammar, C & Kiss, B: *Regulating complex products: The policy mix for product and building energy efficiency*. Paper presented at Global Cleaner Production & Sustainable Consumption Conference, Sitges, 2015
- Dalhammar, C: *The Setting of Progressive Energy Efficiency Performance Standards for Products through the Ecodesign Directive*. NMT 2015, s. 21
- Dalhammar, C: *The application of 'life cycle thinking' in European environmental law: theory and Practice*. JEEPL 2015 (12), s. 97
- Dalhammar, C: *Industry attitudes towards ecodesign standards for improved resource efficiency*. Journal of Cleaner Production, 2016 123(1), s. 155
- Dalhammar, C & Leire, C: *Långsiktiga effekter av miljöanpassad upphandling*. Forskningsrapport 2017:5. Stockholm: Konkurrensverket
- Dalhammar, C: *Extended producer responsibility*. I Principles of Environmental Law. Red. Krämer & Orlando. Elgar Encyclopedia of Environmental Law series, Edward Elgar Publishing, 2018
- Dalhammar, C & Richter JL: *Interdisciplinary Research on Energy Efficiency Standards and Climate Change Mitigation: Methods, Results, and Communication*. Ur University Initiatives in Climate Change Mitigation and Adaptation. Red. Leal Filho & Leal-Arcas. Springer, 2018
- Dalhammar, C & Richter, JL & Machacek, E: *Energy Efficiency Regulations, Market and Behavioural Failures and Standardization*. Ur Preventing environmental damage from products – Analyses of the Policy and Regulatory Framework in Europe. Red. Maitre-Ekern & Dalhammar & Bugge. Publiceras 2019 på Cambridge University Press
- Dalhammar, C & Hjärne, A: *The use of consumer data to optimize smart grids for electricity and district heating*. Proceedings from Consumer Protection in a Circular Economy. Oxford, 2018
- Dalhammar, C & Hjärne, A: *Behovet av systemsyn inom energirätten: utbyggnad av sol och smarta nät för el och fjärrvärme*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 127
- Dalhammar, C & Faure, M: *Principles for the Design of a Policy Framework to Address Product Life-cycle Impacts*. Ur Preventing environmental damage from products – Analyses of the Policy and Regulatory Framework in Europe. Red. Maitre-Ekern & Dalhammar & Bugge. Publiceras 2019 på Cambridge University Press
- Darpö, J: *Ärna flygplats – försvar med charter? Om miljörettsliga tillståndsbeslut av regeringen*. InfoTorg Juridik-Rättsbanken 2014-02-03
- Darpö, J: *Med lagstiftaren på åskådarplats*. Om implementeringen av Århuskonventionen genom rättspraxis. InfoTorg Juridik-Rättsbanken 2014-03-05
- Darpö, J: *Tradition och förnyelse på vattenrättens område. Om mötet mellan gamla tillståndsregimer och moderna miljökrav*. NMT 2014:2, s. 101
- Darpö, J: *Direkt effekt och processuell autonomi. Omigen om Bunge-domen och EU-rättens genomslag*. SvJT 2014 s. 735
- Darpö, J: *Article 9.2 of the Aarhus Convention and EU law. Some remarks on CJEU's case law on access to justice in environmental decision-making*. JEEPL 2014 p. 367
- Darpö, J: *Vargen och domstolscircusen 1–3. Om den svenska rovdjurspolitiken och mötet med EU-rätten*. InfoTorg Juridik-Rättsbanken 2014-12-01, 2014-12-22 och 2014-12-30
- Darpö, J: *Vindkraft, fåglar och brister i höjden. Om artskyddet vid prövningen av vindkraftverk*. JPMiljönet 2015-10-15
- Darpö, J: *Så nära, och ändå så långt bort! En svensk betraktelse av norsk vattenrätt och frågan om tillstånds rättskraft*. Rapport inom forskningsprogrammet SPEQS. Working paper series 2016:1, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet
- Darpö, J: *Karin och Susannes glädje, Lars-Anders sorg..? Om uppdelade tillståndsprövningar på miljöområdet och respekten för samernas renskötselrätt*. NMT 2016:2, s. 71
- Darpö, J: *Book review: de Sadeleer: EU Environmental Law and the Internal Market*. European Journal of Risk Regulation, 2016 (3), s. 644
- Darpö, J: *The Commission: a sheep in wolf's clothing? On infringement proceedings as a legal device for the enforcement of EU law on the environment, using Swedish wolf management as an example*. JEEPL 2016, s. 270
- Darpö, J: *Klaga inte på vargen..! Om överklagandeförbudet i jaktförordningen och EU-rätten. Rättsfallskommentar till HFD 2015 ref. 79*. ERT 2017 s. 111

- Darpö, J: *Access to Justice in Environmental Decision-making in Sweden. Standing for the public concerned, the scope of review on appeal and costs*. Study 2015 for the German research institute Ufu on behalf of the Ministry of the Environment. Ur The legal debate on access to justice for environmental NGOs. Umweltbundesamt 99/2017, s. 125
- Darpö, J: 第10原則と司法アクセス (“*Dai 10 Gensoku to Shihou Akusesu*”). Review of Administrative Law (Gyoseiho-kenkyu, Osaka University) No. 18 (2017), s. 45
- Darpö, J: *Hitta vilse i skogen. Reflektioner kring höstens underrättsavgöranden om det EU-rättsliga artskyddet vid skogsbruk*. JPMiljönet 2017-11-21 (Del1) och 2017-11-23 (Del 2).
- Darpö, J: *On the Bright Side (of the EU's Janus Face). The EU Commission's Notice on access to justice in environmental matters*. JEEPL 2017 s. 373
- Darpö, J: *Principle 10 and Access to Justice*. Ur Elgar Encyclopedia of Environmental Law – Principles of Environmental Law. Red. Krämer & Orlando. Edward Elgar Publishing 2018, s. 379
- Darpö, J: *Pulling the trigger. ENGO standing rights and the enforcement of environmental obligations in EU law*. In Environmental Rights in Europe and Beyond. Red. Bogojević & Rayfuse. Hart Publishing 2018, s. 253
- Darpö, J: *Bara en liten skalbagge i en polsk skog? Om C-441/17 Białowieża och EU-domstolens nyfunna möjlighet att beivra domstolstrots*. ERT 2018 s. 687
- Darpö, J: *Gabriel och vargen. Om genomförandet av internationella och EU-rättsliga förpliktelser om artskydd i Sverige och om rättsvetarens roll*. Ur Miljörätten och den förhandlingsvilliga naturen. Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 157
- Darpö, J: *Understanding the Nuts and Bolts – Scientific and Technical Knowledge in Environmental Litigation: National solutions, EU requirements and current challenges*. Publiceras 2019 i antologi på Harts
- Darpö, J & Epstein, Y: *Under fire from all directions. Swedish wolf management hunting scrutinized by Brussels and home*. Ur The Habitats Directive in its EU Environmental Law Context. European Nature's Best Hope? Red. Born & Cliquet & Schoukens & Misonne & Van Hoorick. Rouledge 2015, s. 348
- Darpö, J & Epstein, Y: *Thrown to the Wolves – Sweden Once Again Flouts EU Standards on Species Protection and Access to Justice*. NMT 2015:1, s. 7
- Driesen, D & Bogojević, S: *Economic Thought and Climate Disruption: Neoclassical and Economic Dynamic Approaches in the USA and the EU*. 25 JEL 2013, s. 463
- Ebbesson, J: *Social-ecological Security and International Law in the Anthropocene*. Ur International Law and Changing Perceptions of Security. Red. Ebbesson m.fl. Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2014, s. 71
- Ebbesson, J: *Samhällets mångfald måste återspeglas bland juristerna*. Dagens Juridik 2014-05-05
- Ebbesson, J: *Planetary Boundaries and the Matching of International Treaty Regimes*. 59 SSL 2014, s. 259
- Ebbesson, J: *Miljörätt*. Iustus, 3:e uppl. 2015
- Ebbesson, J: *Principle 10: Public Participation*. Ur The Rio Declaration on Environment and Development: A Commentary. Red. Viñuales. Oxford University Press 2015, s. 287
- Ebbesson, J: *Geografiska nedslag i miljörätten*. Ur Samhällets styrsystem – en vänbok till Inga Carlman. Red. Grönlund & Longueville. Mittuniversitetet, Östersund, 2016, s. 15
- Ebbesson, J: *L'accès à la justice en matière d'environnement en droit international: pourquoi et comment?* Ur Le droit d'accès à la justice en matière d'environnement, IFR Actes de colloques No 26. Red. Bétaille. Presses de l'Université Toulouse 2016, s. 63
- Ebbesson, J: *Miljöansvar och preskription: en fråga om mänskliga rättigheter*. NMT, 2016:1, s. 29
- Ebbesson, J: *Juridik och jurister när sammanhang vidgas och gränser förändras*. Ur Vitterhetsakademiens årsbok 2018, s. 195
- Ebbesson, J: *Rättsligt återbesök i Nationalstadsparken: om rättsligt skydd och allmänhetens engagemang*. Ur Platsens kulturella betydelse: juridiken kring Nationalstadsparken. Red. Spörng. Vitterhetsakademien 2018, s. 35
- Ebbesson, J: *Miljörättslig blick på FN:s hållbarhetsmål*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 187
- Ebbesson, J & Folke, C: *Matching Scales of Law with Social-Ecological Contexts to Promote Resilience*. Ur Social Ecological Resilience and Law. Red. Garmestani & Allen. Columbia University Press 2014, s. 265
- Ebbesson, J & van der Sluijs, J: *Större perspektiv och kritiskt förhållningssätt i juristutbildningen*. JT 2017-2018, s. 549
- Ebbesson, J & Keys, P m.fl.: *Approaching Moisture Recycling Governance*. Global Environmental Change, 2017, s. 15
- Ek, K & Pettersson, M & Alexander, M & Beyers, JC & Pardoe, J & Priest, S & Suykens, C & van Rijswijk, HFMW: *Design principles for resilient, efficient and legitimate flood risk governance – Lessons from cross-country comparisons*. STAR-FLOOD Consortium, 2016
- Ek, K & Goytia, S & Pettersson, M & Spegel, E: *Analysing and evaluating flood risk governance in Sweden – Adaptation to Climate Change?* STAR-FLOOD Consortium, 2016
- Ek, K & Raadgever, GT & Suykens, C & Bakker, MHN & Pettersson, M & Beyers, JC: *An expert panel on design principles for appropriate and resilient flood risk governance – lessons from a workshop in Brussels*. Report, STAR-FLOOD consortium, 2016

- Ek, K & Bäckström, L & Pettersson, M: *Samhällsnyttans betydelse vid tillståndsprövningen av vindkraft*. Rapport Vindval 2017
- Ek, K & Goytia, S & Lundmark, C & Nysten-Haarala, S & Pettersson, M & Sandström, A & Söderasp, J & Stage, J: *Challenges in Swedish hydropower – politics, economics and rights*. Research Ideas and Outcomes 2017: 3: e21305
- Eriander, L & Laas, K & Bergström, P & Gipperth, L & Moksnes, P: 2017. *The effects of small-scale coastal development on the eelgrass (*Zostera marina* L.) distribution along the Swedish west coast – Ecological impact and legal challenges*. Ocean & Coastal Management, 2017:148, s. 182
- Epstein, Y: *The Habitats Directive and Bern Convention: synergy and dysfunction in public international and EU law*. Georgetown International Environmental Law Review 2014 (26), s. 139
- Epstein, Y: *Favourable Conservation Status for Species: Examining the Habitats Directive's Key Concept through a Case Study of the Swedish Wolf*. JEL 2016, s. 221
- Epstein, Y & Vicente López-Bao, J & Chapron, G: *A Legal-Ecological Understanding of Favourable Conservation Status for Species in Europe*. Conservation Letters (Wiley), Vol 9:2, 2016
- Epstein, Y & Caddell, R & Bowman, M & Trouwborst, A m.fl.: *International Wildlife Law: Understanding and Enhancing its Role in Conservation*. BioScience (Oxford University Press), Vol 67:9, 2017
- Epstein, Y & Chapron, G & Trouwborst, A & Vicente López-Bao, J: *Bolster Legal Boundaries to Stay within Planetary Boundaries*. Nature Ecology & Evolution (Springer Nature), Vol 1:2, 2017
- Epstein, Y: *Killing Wolves to Save Them? Legal Responses to "Tolerance Hunting" in the European Union and United States*. RECIEL 26:1, 2017
- Epstein, Y & Carter, N & Gore, M & Chapron, G m.fl.: *A Conceptual Framework for Understanding Illegal Killing of Large Carnivores*. Ambio (Springer), Vol 46:3, 2017
- Epstein, Y: *The Big Bad EU? Species Protection and European Federalism: A Case Study of Wolf Conservation and Contestation in Sweden*. Ak avhandling, Uppsala universitet 2017
- Epstein, Y: *Adversarial Legalism and Biodiversity Protection in the United States and European Union*. Transnational Environmental Law. Vol 7:3, 2018
- Epstein, Y & Chapron, G: *The Hunting of Strictly Protected Species: The Tapiola Case and the Limits of Derogation under Article 16 of the Habitats Directive*. European Energy and Environmental Law Review, Vol 27:3, 2018
- Epstein, Y & Christiernsson, A, & Lopez-Bao, JV & Chapron, G: *When Is It Legal To Hunt Strictly Protected Species in the European Union?* Publiceras 2019 i Conservation Science and Practice
- Felton, A & Nilsson, U & Sonesson, J & Felton, AM m.fl.: *Replacing monocultures with mixed-species stands: Ecosystem service implications of two production forest alternatives in Sweden*. Ambio Vol. 45 2016, s. 124
- Forsberg, M & Emanuelsson, U & Andersson, R & Ebenhard, T m.fl.: *Landsomfattande slytåkt – potential, hinder och möjligheter*. Tvärvetenskaplig rapport, Swedish Biodiversity Center, SLU, 2014
- Forsberg, M: *Att inte se träden för all skog. Artskydd i skogen – 20 år av ovisshet*. Biodiverse, no. 3, 2015
- Forsberg, M & Uggla, Y & Larsson, S: *Dissimilar framings of forest biodiversity preservation: uncertainty and legal ambiguity as contributing factors*. Forest Policy and Economics, 2015
- Forsberg, M & Larsson, A: *En ny svensk skogsmodell – Förslag till rättsliga förstärkningar för att nå miljö- och skogspolitiska mål*. Working paper series 2015:3, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet
- Forsberg, M & Tunón, H & Hilding-Rydevik, T m.fl.: *Vägar framåt för några nationella myndigheters implementering av konventionen om biologisk mångfald och lokal och traditionell kunskap av betydelse för biologisk mångfald*. Tvärvetenskaplig rapport, 2015
- Forsberg, M & Ebenhard, T & Lind, T m.fl.: *Environmental effects of brushwood harvesting for bioenergy*. Forest Ecology and Management 383, 2017, s. 85
- Forsberg, M & Larsson, A: *Gammal skog räcker till mer*. Biodiverse, no. 3, 2016
- Forsberg, M & Johansson, U & Emanuelsson, U m.fl.: *Sly – en utnyttjad energiresurs. Kortversion av en rapport*. Interdisciplinary report, Swedish Biodiversity Center, SLU, CBM:s skriftserie no. 100, Centrum för biologisk mångfald, 2016
- Forsberg, M: *Det betyder domarna om lavskrika*, Expertkommentar, Aktuell Hållbarhet Lag & Rätt nr 10, 2017
- Forsberg, M: *Sweden*. Ur Definitions of "forest" and the law from a global perspective: a critical handbook. Inlämnad för publicering i två volymer. Springer, 2018. Red. Prof. Monteduro, universitetet i Salento, Italien, 2018
- Forsberg, M & Michanek, G & Bostedt, G & Ekvall, H & Hof, AR & de Jong, J & Rudolphi, J & Zabel, A: *Landscape planning – Paving the Way for Effective Conservation of Forest Biodiversity and Diverse Forestry?* Forests, volume 9, issue 9, 2018
- Forsberg, M: *Landskapsplanering för naturvård och virkesproduktion – särskilt med koppling till ersättningsrätten*. NMT, 2018:1, s. 81–100

- Fournier, M & Larrue, C & Alexander, M & Hegger, DLT & Bakker, MHN & Pettersson, M m.fl.: *Flood risk mitigation in Europe – how far are we from desired forms of adaptive governance?* Ecology and Society, 2016 21(4):49
- García, M & Hileman, Jacob & Roberto, P m.fl.: *The role of municipalities in integrated watershed governance arrangements: a new research frontier.* Publiceras 2019 i Ecology and Society
- Gilissen, HK & Alexander, M & Matczak, P & Pettersson, M & Bruzzone, S: *A framework for evaluating the effectiveness of Flood Emergency Management Systems in Europe.* Ecology and Society, 2016 21(4):27
- Gipperth, L: *Quality and speed in Judicial Procedures and Administrative Decision-Making: Environmental Permits in Sweden.* Ur Quality and Speed in Administrative Decision-Making: Tension or Balance? Red. Backes & Jansen. Intersentia. 2016, s. 113
- Gipperth, L & Backhaus, T: *The Lack of Regulation of Chemical Mixtures and Its Legal Consequences in the Baltic Sea Area.* Ur Regulatory Gaps in Baltic Sea Governance. MARE Publication Series 18. Red. Ringbom. Springer, 2018
- Gooch, J: *Protecting Ecological Integrity in Transboundary Watercourses: An Integrational Approach towards Implementing Environmental Flows.* Ak avhandling, Lunds universitet 2016
- Gottschalk, P: *Building the Nagoya Protocol Regime on Access and Benefit-Sharing: Institutional Design and Effectiveness.* Ak avhandling, Lunds universitet 2018
- Goytia, S & Pettersson, M & Schellenberger, T & van Doorn-Hoekveld, W& Priest, S: *A review of legal rules for flood defense infrastructure in selected European countries from a climate change adaptation perspective.* Ecology and Society, 2016 21(4):23
- Halila, L & Lankinen, V & Nilsson, A: *Administrativa sanktionsavgifter: En nordisk komparativ studie.* Nordiska Ministerrådets skriftserie TemaNord 2018:511
- Holmes, TP & Allen, W & Haight, R & Keskitalo, E.C.H & Langer, ER & Marzano, M & Pettersson, M & Quine, C: *Fundamental Economic Irreversibilities Influence Policies for Enhancing International Forest Phytosanitary Security.* Current Forestry Reports 2017
- Hörnberg, C: *Klimatet i den kommunala planeringen.* Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 209
- Ingvaldsen, RB & Petrov, AN & Pettersson, M & Solbär, L m.fl.: *Status of the natural and human environments.* Ur Adaptation Actions for a Changing Arctic: Perspectives from the Barents Area. Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP), Oslo, Norway. Red. Eide & Keskitalo & Kovacs. AMAP, 2017
- Jagers, SC & Matti, S & Crépin, A-S & Langlet, D & Havenhand, JN m.fl.: *Societal causes of, and responses to, ocean acidification.* Ambio 2018
- Jonason, P: *Multidimensional Governance illustrated by Participatory Environmental Governance – The Baltic Sea Region example.* Ur Multilevel Governance – from local communities to a true European community: Proceedings of the Conference on European Democracy 2014 (EuDEM 2014). Red. Balthasar & Pichler. Intersentia 2015, s. 123
- Josefsson, H: *Assessing Aquatic Spaces of Regulation: Key Issues and Solutions.* NMT 2014(3): 23
- Josefsson, H: *Good Ecological Status: Advancing the Ecology of Law.* Ak avhandling, Uppsala universitet 2015
- Josefsson, H: *Ecological Status as a Legal Construct – Determining its Legal and Ecological Meaning.* JEL 27(2) 2015, s. 231
- Josefsson, H: *Country Report: Sweden.* Ur Yearbook of International Environmental Law 2015. Red. Desai & Gavouneli & Koivurova & Wang. Oxford University Press
- Josefsson, H: *From River Basins to Landscapes: Holistic Legal Constructs and Their Social-Ecological Differentiation.* Ur Legal Aspects of Sustainable Development: Horizontal and Sectorial Policy Issues. Red. Mauerhofer. Springer 2015
- Josefsson, H: *Good Ecological Potential – A Credible Objective for Water Management?* JEEPL 2016, s. 167–189
- Josefsson, H: *Country Report: Sweden.* Ur Yearbook of International Environmental Law 2017. Red. Desai & Gavouneli & Koivurova & Wang. Oxford University Press
- Josefsson, H: *Vattenrättslig samordning. En studie om ramvattendirektivets möte med nitrat- och avloppsdirektivet.* NMT 2017:1
- Josefsson, H: *Country Report: Sweden.* Ur Yearbook of International Environmental Law 2018. Red. Desai & Gavouneli & Koivurova & Wang. Oxford University Press
- Josefsson, H: *The Simplification of Biological Diversity in International and EU Law.* Sustainability, 10(10) (2018)
- Josefsson, H: *The Environmental Liability Directive, the Water Framework Directive and the Definition of 'Water Damage'.* Environmental Law Review, 20(3) 2018, s. 151
- Josefsson, H: *Ekologisk kompensation och ramvattendirektivet.* Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 259
- Karlsson, TM & Arneborg, L & Broström, G & Carney Almroth, B & Hassellöv, M: *The unaccountability case of plastic pellet pollution.* Marine Pollution Bulletin, 2018, s. 52

- Keskitalo, ECH & Pettersson, M: *Can adaptation to climate change at all be mainstreamed in complex multi-level governance systems? A case study of forest-relevant policies at the EU and Swedish levels.* Ur *Implementing Climate Change Adaptation in Cities and Communities. Integrating Strategies and Educational Approaches.* Red. Leal & Adamson & Dunk & Azeiteiro & Illingworth & Alves. Climate Change Management Series, Palgrave Macmillan, Cham, 2016
- Keskitalo, ECH & Pettersson, M & Laszlo Ambjörnsson, E & Davis, EJ: *Agenda-setting and framing of policy solutions for forest pests in Canada and Sweden: Avoiding beetle outbreaks?* Forest Policy and Economics Vol. 65, 2016, s. 59
- Keskitalo, ECH & Strömberg, C & Klapwijk, M m.fl.: *Implementing Plant Health Regulations with Focus on Invasive Forest Pests and Pathogens: Examples from Swedish Forest Nurseries.* Ur *The Human Dimensions of Forest and Tree Health. Global Perspectives.* Red: Marzano & Potter. Springer, 2018, s. 193
- Klapwijk, MJ & Hopkins, AJM & Eriksson, L & Pettersson, M m.fl.: *Reducing the risk of invasive forest pests and pathogens: Combining legislation, targeted management and public awareness.* Ambio Vol. 45, 2016, s. 223
- Lachmann, F & Almrot, B.C & Bauman, H m.fl.: *Marine plastic litter on Small Island Developing States (SIDS): Impacts and measures.* Rapport no 2017:4, Swedish Institute for the Marine Environment
- Langlet, D & Eklund, D & Eklund, B: *Ansvar för förorenad mark på båtuppläggningsplatser med fokus på ideella föreningar.* Institutionen för tillämpad miljövetenskap, ITM-rapport 222, 2014
- Langlet, D: *Transboundary Dimensions of CCS: EU Law Problems and Prospects.* 8 (3) Carbon and Climate Law Review (2014), s. 198
- Langlet, D: *Transboundary Transit Pipelines: Reflections on the Balancing of Rights and Interests in Light of the Nord Stream Project.* 63:4 International & Comparative Law Quarterly (2014), s. 977
- Langlet, D: *Nord Stream, the Environment and the Law: Disentangling a Multijurisdictional Energy Project.* 59 SSL 2014, s. 179
- Langlet D: *Minerals as Scarce Resources: the Quest for Secure and Sustainable Supply.* Ur *International Law and Changing Perceptions of Security.* Red. Ebbesson m.fl. Brill/Nijhoff 2014, s. 202
- Langlet, D: *Exporting CO2 for Sub-Seabed Storage: The Non-Effective Amendment to the London Dumping Protocol and its Implications.* 30:3 International Journal of Marine and Coastal Law (2015), s. 395
- Langlet, D: *Book review: M. Peeters and R. Uylenburg: EU Environmental Legislation. Legal Perspectives on Regulatory Strategies.* Edward Elgar, 2014. 52 (1) CMLR 2015, s. 303
- Langlet, D: *Law and 'the last frontier' – the contested role of law in relation to marine living resources.* 62 SSL 2016, s. 161
- Langlet, D & Prentice, J: *Rättsliga instrument och energi-effektivisering.* Ur *Urban välfärd, effektiv energi.* Red. Norén Bretzer. Boréa Bokförlag, 2016, s. 105
- Langlet, D & Mahmoudi, S: *EU Environmental Law and Policy.* Oxford University Press 2016
- Langlet, D: *Scale, Space and Delimitation in Marine Legal Governance– Perspectives from the Baltic Sea.* 98 Marine Policy (2018), s. 278
- Langlet, D: *Planning from the Margin – the EU's Potential Role in Spatial Planning for Managing Activities in the Marine Arctic.* 33 International Journal of Marine and Coastal Law (2018), s. 361
- Langlet, D: *Plast som miljöproblem – en rättslig analys.* JPMiljönet, 2018-09-09
- Langlet, D: *Using the Continental Shelf for Climate Change Mitigation: A Baltic Sea Perspective.* Ur *Regulatory Gaps in Baltic Sea Governance.* Red. Ringbom. Springer, 2018, s. 169
- Langlet, D & Rayfuse, R: *The Ecosystem Approach in Ocean Planning and Governance: An Introduction.* I *The Ecosystem Approach in Ocean Planning and Governance.* Red. Langlet & Rayfuse. Brill, 2018, s. 1
- Langlet, D & Rayfuse, R: *Challenges in Implementing the Ecosystem Approach: Lessons Learned.* I *The Ecosystem Approach in Ocean Planning and Governance.* Red. Langlet, & Rayfuse. Brill, 2018, s. 445
- Larsson Klevhill, M m.fl.: *Moderbolags ansvar för dotterbolags miljöskulder*. JT 2014 s 105XX
- Leire, C & Dalhammar, C: *Long term market effects of green public procurement.* Ur *Preventing environmental damage from products – Analyses of the Policy and Regulatory Framework in Europe.* Red. Maitre-Ekern & Dalhammar & Bugge. Publicerad 2019 på Cambridge University Press
- Linné, P: *Regulating Vessel-Source Air Pollution – Standard-Setting in the Regulation of SOx Emissions.* Ak avhandling, Göteborgs universitet 2017
- Mackay, H & Keskitalo, ECH & Pettersson, M & Watson, P: *Getting invasive species on the political agenda: agenda-setting and policy formulation in the case of ash dieback in the UK.* Biological Invasions, 2017
- Maitre, E & Dalhammar, C: *Regulating planned obsolescence: a review of legal approaches to increase product durability and reparability in Europe.* RECIEL, 2016 25(3), s. 378

- Maitre-Ekern, E & Dalhammar, C & Bugge, HC: *Preventing Environmental Damage from Products – An Analysis of the Policy and Regulatory Framework in Europe*. Cambridge University Press, 2018
- Maitre-Ekern, E & Bugge, HC & Dalhammar, C: *Present and Future Challenges for Europe's Environmental Product Policy*. Ur Preventing environmental damage from products – Analyses of the Policy and Regulatory Framework in Europe. Red. Maitre-Ekern & Dalhammar & Bugge. Publiceras 2019 på Cambridge University Press
- Maitre-Ekern, E & Dalhammar, C: *The role of consumers in the Circular Economy: The EU Legal Framework in Question*. PCPCE, Leuven 2018
- Michanek, G & Christiernsson, A: *Adaptive Management of EU Marine Ecosystems – About Time to Include Fishery*. SSL 2014, s. 221
- Michanek, G: *One national wind power objective and 290 self-governing municipalities*. Ur Renewable Energy Law in the EU: Legal Perspectives on Bottom-up Approches. Red. Peeters & Schomerus. Edward Elgar Publishing, 2014, s. 144
- Michanek, G: *Tillstånd får inte ges om aktuell ytvattenstatus försämras eller uppnåendet av god ytvattenstatus äventyras. Analys av EU-domstolens förhandsavgörande C-461/13*. JPMiljönet 2015-11-23
- Michanek, G & Christiernsson, A & Nilsson, P: *Marine Natura 2000 and Fishery – The Case of Sweden*. JEEPL 2015, s. 22
- Michanek, G & Darpö, J & Jagers, S & Sundblad, E & Söderholm, P & Olsen, C m.fl.: *Genomförande av det svenska systemet för miljö kvalitetsnormer: Lärdomar från forskningsprogrammet SPEQS*. Rapport Havsmiljöinstitutet, 2016
- Michanek, G: *Natural resource legislation – Sweden*. Ur Encyclopedia of the Barents Region, 2016, Vol. 2. Red. Olsson, M-O m.fl. Pax Forlag, s. 31
- Michanek, G: *EU:s adaptiva vattenplanering och svenska miljö rättsliga traditioner*. Ur *Lov, liv och lære*. Ur Festskrift til Inge Lorange Backer. Red. Bugge & Indreberg & Syse & Tverberg. Universitetsforlaget 2016, s. 352
- Michanek, G: *Artskyddet, politiken och juridiken*. Ur Bertil Bengtsson 90 år. Red. Blomstrand & Mattsson & Skarhed. Jure, 2016, s. 383
- Michanek, G: *Bokrecension av Marklund Andersson, Å & Schultz, M: Artskydd – Grunder och tillämpning*. JT 2016, Jure, s. 498
- Michanek, G & Darpö, J & Jagers, S & Sundblad, EL & Söderholm, P & Gipperth, L m.fl.: *Genomförandet av det svenska systemet för miljö kvalitetsnormer*. Lärdomar från forskningsprogrammet SPEQS, Syntesrapport 2016
- Michanek, G & Zetterberg, C: *Den svenska miljö rätten*. Iustus, 3:e uppl. 2017
- Michanek, G & Bostedt, G & Ekvall, H & Forsberg, M & Hof, A m.fl.: *Landscape Planning – Paving the Way for Effective Conservation of Forest Biodiversity and a Diverse Forestry?* Forests, MDPI, 9(9), 2018
- Michanek, G: *Lexino – djupa lagkommentarer*. Miljöbalken (1999:808): Kap. 2. Allmänna hänsynsregler m.m. Ur Karnov lagkommentarer Karnov Group, 2018
- Michanek, G: *Grannar emellan*. Ur *En mänsklig rättshistoria*. Vänbok till Carl Gustaf Spangenberg. Iustus 2019 s. 217
- Nilsson, A: *Introduktion till EU:s miljö rätt*. Santérus, 4:e uppl. 2014
- Nilsson, A: *Recent development in Swedish environmental policy and legislation*. E- Journal of IUCN Academy of Environmental Law 2015, Nr 6
- Nilsson, A: *Om riskhantering, osäkerhet och okunskap i kemikalielagstiftningen – exemplet nanomaterial*. NMT 2016, s. 83
- Nilsson, A: *Vetenskap och beprövad erfarenhet i miljö rätten*. Vetenskap och beprövad erfarenhet Miljö, VBE-programmet i Lund, 2017
- Nilsson, A: *Rätten till naturresurserna*. Festskrift till Ann Numhauser Henning. Red. Rönnmar & Julén Votinius. Juristförlaget 2017
- Nilsson, A: *Nanosäkerhet vid kemikaliehantering och i arbetsmiljö – Regler och rekommendationer om kunskap, riskbedömning och riskhantering*. Publiceras 2019
- Nilsson, AK: *Tillsyn och miljö rapport*. Kommunala miljö nämnders tillämpning av miljö balkens bestämmelser om miljö rapportering. Naturvårdsverkets hemsida 2011, opublicerad i Working paper series 2017:1, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet
- Nilsson, AK & Bohman, B: *Legal prerequisites for ecosystem-based management in the Baltic Sea area: The example of eutrophication*. AMBIO, 2015 (44), Suppl. 3, s. 370
- Nilsson, AK: *Styrning av miljö tillsynen – reformbehov och åtgärdsförslag i ljuset av den aktuella förvaltningsrättsliga utvecklingen*. NMT 2016:3, s. 23-55
- Nilsson, AK: *Mänskliga rättigheter i kommunal kontext*. Ur *Mänskliga rättigheter i det offentliga Sverige*. Red. Lind & Namli. Studentlitteratur 2017, s. 117
- Nilsson, AK: *Hänsynsreglerna i tillsynen, Analys av hur myndigheter tillämpar och motiverar beslut gällande nyetablering av miljö farliga verksamheter utifrån hänsynsreglerna i MB*. Naturvårdsverkets rapportserie, Rapport 6828, 2018
- Nilsson, AK: *Förvaltningslagen och sanktionsförfarande*. FT 2018/3, s. 531
- Nilsson, AK: *Själwinkriminering och upplysningsplikter i miljö tillsynen – en uppdatering av rättsläget*. Bilaga 2 i SOU 2017:63 Miljö tillsyn och sanktioner – en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet, 2017, s. 481

- Norén Bretzer, Y & Langlet, D & Sandoff, A & Thynell, M: *Drivkrafter bakom en energieffektiv omställning*. I Urban välfärd, effektiv energi. Red. Norén Bretzer. Boréa Bokförlag 2016, s. 361
- Olsen Lundh, C: *Att ransonera utsläppsutrymme. En miljö-rättslig studie om utsläppshandel enligt Kyotoprotokollet och EU ETS*. Ak avhandling, Göteborgs universitet 2010
- Olsen Lundh, C: *Reflektioner med anledning av en rapport om Sveriges implementering av ramvattendirektivet*. NEL 2014:2, s. 61
- Olsen Lundh, C: *Four points on point four; Implementing Environmental Quality Standards in Sweden*. SSL 2014, s. 319
- Olsen Lundh, C: *En progressiv miljö rätt? Hur 20 år i EU har påverkat den svenska miljö rätten*. Ur Förhoppningar och farhågor – Sveriges första 20 år i EU. Red. Berg & Lindahl. Göteborgs universitet, Centrum för Europaforskning, 2014, s. 97
- Olsen Lundh, C: *Norm är norm. Om flytande normprövning och implementeringen av ramdirektivet för vatten*. NEL 2016:3, s. 57–78
- Olsen Lundh, C: *Panta Rei. Om miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetskrav*. Havsmiljö institutet, Göteborgs universitet, 2016
- Olsen Lundh, C: *Strandliv*. NEL 2016:1, s. 97
- Olsen Lundh, C: *Grund för avvägning i vatten å grund*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 289
- Petterson, M & Söderholm, P: *Industrial Pollution Control and Efficient Licensing Processes: The Case of Swedish Regulatory Design*. Sustainability 2014:6, s. 5401
- Petterson, M & Oksanen, A & Masloboev, V & Mingaleva, T & Petrov, V: *License to Mine: a comparison of the scope of the environmental assessment in Sweden, Finland and Russia*. Natural Resources 2015, 6, s. 237
- Petterson, M & Goytia, S: *The role of the precautionary principle and property rights in the governance of natural resources in Sweden*. NEL 2016:1, s. 107
- Petterson, M & Strömberg, C & Keskitalo, ECH: *Possibility to implement invasive species control in Swedish forests*. Ambio Vol. 45 2016, s. 214
- Petterson, M & van Rijswijk, M & Suykens, C & Alexander, M & Ek, K & Priest, S: *Assessing the legitimacy of flood risk governance in Europe: Insights from intra-country evaluations*, Water International 2017
- Petterson, M & Stjernström, O & Keskitalo, ECH: *The role of participation in the planning process: examples from Sweden*. Local Environment 2017
- Petterson, M & Driessen, PPJ & Hegger, DLT & Kundzewicz, Z & van Rijswijk, HFMW m.fl.: *Governance strategies for improving flood resilience in the face of climate change*. Water 10 (11), 1595, 2018
- Petterson, M & Goytia, S: *Ett riskperspektiv på miljö balkens regler*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 315
- Reichel, J & Hellner, A: *EU Participatory Democracy from Promise to Practice: The Role of IOs and NGOs*. SSL 2016, s. 199
- Richter, JL & Van Buskirk, R & Dalhammar, C & Bennich, P: *Optimal Durability in Least Life Cycle Cost Methods: the case of LED lamps*. Energy Efficiency, 2018
- Ringbom, H & Bohman, B & Illvessalo, S: *Policy, legal and institutional framework and procedures regarding sea-based measures in a Report: "Speeding up the ecological recovery of the Baltic Sea"*. Kapitel 5 i studie för finska miljö departementet. Vahanen Environment Oy and Centrum Balticum/Baltic Area Legal Studies BALEX, Finland, 2018
- Romson, Å: *Sweden's new climate policy framework: sets the world's most ambitious climate goals and puts climate policies in national law*. Rapport till International Centre for Comparative Environmental Law (CIDCE), juli 2017
- Rydberg, N & Langlet, D: *CCS in the Baltic Sea region – Bastor 2: Work Package 4 – Legal & Fiscal Aspects*. Elforsk report 14:48, 2015
- Sonnenschein, J & van Buskirk, R & Richter, JL & Dalhammar, C: *Minimum energy performance standards for the 1.5 °C target: an effective complement to carbon pricing*. Energy Efficiency, 2018
- Spangenberg, CG: *Lagarnas fauna – En rättsikonografisk skiss*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 343
- Stage, J & Christiernsson, A & Söderholm, P: *Sambälls-ekonomisk utvärdering av havsmiljö arbete. Exemplet överförbara fiskerättigheter*. Havsmiljö institutets rapport 2015:5
- Stage, J & Christiernsson, A & Söderholm, P: *The economics of the Swedish individual transferable quota system: Experiences and policy implications*. 66 Marine Policy 2016, s. 15–20
- Stec, S & Ebbesson, J & Jendroska, J & Gaugitsch, H & Marshall, F: *The Aarhus Convention: An Implementation Guide*. United Nations Economic Commission for Europe, Genève, 2:a uppl., 2014
- Strömberg, C: *Om naturens skyddsvärde i miljö balkens portalparagraf*. NMT 2016, s. 123
- Sundblad, EL & Grimvall, A & Gipperth, L & Morf, A: *Structuring social data for the Marine Strategy Framework Directive*. Marine Policy 2014(45), s. 1
- Svensson, S & Dalhammar, C: *Regulating Recyclability under the Ecodesign Directive*. Ur Preventing environmental damage from products – Analyses of the Policy and Regulatory Framework in Europe. Red. Maitre-Ekern & Dalhammar & Bugge. Publiceras 2019 på Cambridge University Press
- Svensson, S & Richter, J & Maitre-Ekern, E & Pihlajarinne, T & Maigret, A & Dalhammar, C: *The emerging 'Right to repair' legislation in the EU and the US*. Paper prepared for Going Green Care Innovation, Wien, november 2018

- Söderasp, J: *What about State Implementation? New Governance and the Case of the European Union Water Framework Directive in Sweden*. ERT 2015, s. 508
- Söderasp, J: *Law in Integrated and Adaptive Governance of Freshwaters: A study of the Swedish Implementation of the EU Water Framework Directive*. Ak avhandling, Luleå tekniska universitet, 2018
- Söderasp, J & Pettersson, M: *Before and after the CJEU Weser Case: Legal application of the WFD environmental objectives in Sweden*. Publiceras i JEL 2019: 2
- Söderholm, K & Söderholm, P & Pettersson, M & Svahn, N & Wiklund, R: *Environmental Regulation and Mining Sector Competitiveness: Research Overview and Experiences from Developed Countries*. Förstudie 2014
- Söderholm, K & Söderholm, P & Gustafsson, S: *Miljöprövningens roll för industrins utsläppsreduktion: erfarenheter från svenska pappers- och massabruk 1981–2013*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 355
- Söderholm, P & Christiernsson, A & Stage, J: *Samhälls-ekonomiska analyser i havsmiljö- och vattenförvaltningen: kartläggning, kategorisering och utvecklingsområden*. Havsmiljöinstitutets rapport 2015:4
- Söderholm, K & Söderholm, P & Helenius, H & Pettersson, M m.fl.: *Regulation and Competitiveness in the Mining Industry: Permitting Processes in Finland, Sweden and Russia*. Resources Policy, 2015:43, s. 130
- Söderholm, P & Pettersson, M & Söderholm, K: *Miljöprövning och konkurrenskraft i gruvindustrin. Lärdomar från Sverige, Finland, Australien och Kanada*. Rapport Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, 2016
- Turner, LM & Bhatta, R & Eriander, L & Gipperth, L & Johannesson, K & Kadfak, A m.fl.: *Transporting ideas between marine and social sciences: experiences from interdisciplinary research programs*. Elementa Sciences of the Anthropocene 2017, 5
- Valman, M & Almqvist, G m.fl.: *Identifying and addressing challenges associated to implementing Ecosystem Based Management: Swedish experiences*. Publiceras 2019
- Warnling Nerep, W & Nilsson, KA: *Sanktionsavgifter – särskilt i näringsverksamhet*. Wolter Kluwer, 2:a uppl. Publiceras 2019
- Westholm, A: *Sämlre havsmiljö gav bättre lagstiftning*. I Havet 1888. Red. Svärd & Johansen & Hansson. Göteborgs universitet, 2015
- Westholm, A: *Fiskets reglering 1766–1900 – Samma frågor då som nu*. I Havet 1888. Red. Svärd & Johansen & Hansson. Göteborgs universitet, 2015
- Westholm, A: *Appropriate scale and level in marine spatial planning – Management perspectives in the Baltic Sea*. 98 Marine Policy, 2018, s. 264
- Westholm, A: *Delimiting Marine Areas: Ecosystem Approach(es?)*. Ur EU Marine Management. The Ecosystem Approach in Ocean Planning and Governance – Perspectives from Europe and Beyond. Red. Langlet & Rayfuse. Brill Nijhoff, 2018
- Westholm, A: *Appropriate scale and level in marine spatial planning – Management perspectives in the Baltic Sea*. Marine Policy, 2018
- Zetterberg, C: *Giftfri miljö och rättsutvecklingen på kemikalieområdet*. Working paper series 2014:1, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet
- Zetterberg, C: *Miljöbalken (1998:808), 9 kap.* Lagkommentar online i Lexino, 2014
- Zetterberg, C: *Hur säkert är det att bedriva ekologiskt jordbruk? Om samexistens i jordbrukslandskapet*. NMT 2016:1, s. 161
- Zetterberg, C: *Report to "Legal Assessment of the Criteria For Collectors seeking Certification pursuant to the Nordic Textile Re-use and Recycling Commitment"*. Advokatfirmaet energy & miljø, 2016
- Zetterberg, C: *Miljöbalken (1998:808), 14 kap.* Lagkommentar online i Lexino, 2017
- Zetterberg, C & Edvardsson Björnberg, K: *Time for a new EU regulatory framework for GM crops?* Journal of Agricultural and Environmental Ethics, 2017, 30(3), s. 325–347
- Zetterberg, C: *Generellt skyddade biotopskyddsområden och jordbruksdispensen*. NMT 2018:1, s. 13
- Zetterberg, C & Edvardsson-Björnberg, K & Hansson, SO m.fl.: *Consistent Risk Regulation? Differences in the European regulation of food crops*. Journal of Risk Research
- Zetterberg, C: *Jordbruket, biologisk mångfald och "landsparing"*. Ur En mänsklig rättshistoria. Vänbok till Carl Gustaf Spangenberg. Iustus 2019 s. 317
- Zetterberg, C: *Kommunala möjligheter att kompensera för förluster av biologisk mångfald*. Ur Vänbok till Gabriel Michanek. Iustus 2019, s. 375
- Ödberg, C: *Skogsavverkningsrätt*. Ak avhandling, Luleå tekniska universitet 2004